

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фармацевтичної хімії
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Володимир ГЕЛЬМБОЛЬДТ
ПІБ
“27 “ серпня 2021 р.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Курс ІІ рік підготовки докторів філософії Факультет фармацевтичний

Навчальна дисципліна Інструментальні методи в фармацевтичному аналізі
(назва навчальної дисципліни)

Практичне заняття № 8 Тема: Кулонометричне визначення міді, срібла, зотола, хлоридів.

Практичне заняття розробив:
завідувач кафедри
Володимир ГЕЛЬМБОЛЬДТ
підпис ПІБ

Практичне заняття обговорено на
методичній нараді кафедри
«27» серпня 2021 р.
Протокол № 1

Практичне заняття № 8

Тема: Кулонометричне визначення міді, срібла, золота, хлоридів.

Мета: Узагальнити інформацію про кулонометричне титрування. Ознайомитися з особливостями кулонометричного визначення міді, срібла, золота, хлоридів.

Основні поняття: інструментальний аналіз, електрохімічні методи, кулонометрія

Обладнання: наочний матеріал, мультимедійний проектор

Навчальний час: 2 години

План

I. Організаційний момент (привітання, перевірка присутніх, повідомлення тами, мети заняття, мотивація студентів щодо вивчення теми).

II. Контроль опорних знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо):

2.1. Вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять

Здобувач повинен знати:

- основні поняття і закони, що лежать в основі різноманітних інструментальних методів аналізу;
- основні принципи та можливості застосування на практиці поширених інструментальних методів хімічного аналізу;
- методи, прийоми і способи виконання фізико-хімічного аналізу для встановлення якісного складу і кількісних визначень;
- методи розділення речовин (хімічні, хроматографічні, екстракційний);
- основи математичної статистики стосовно оцінки правильності та відтворюваності результатів аналізу;
- правила техніки безпеки при роботі в хімічній лабораторії;
- роль і значення інструментальних методів у фармації, в практичній діяльності провізора;
- основні літературні джерела, довідкову літературу

Здобувач повинен вміти:

- працювати з основними типами приладів, використовуваними в аналізі (фотоелектроколориметри, спектрофотометри, потенціометри, кондуктометри, поляриметри тощо);
- вибирати при аналізі реальних об'єктів оптимальний інструментальний метод якісного і кількісного аналізу речовини;
- проводити розділення катіонів та аніонів хроматографічними методами;

- проводити лабораторні досліди, пояснювати суть конкретних реакцій і їх аналітичні ефекти, оформляти звітну документацію за експериментальними даними;
- виконувати вихідні обчислення, підсумкові розрахунки з використанням статистичної обробки результатів кількісного аналізу;
- самостійно працювати з навчальною і довідковою літературою.

Перелік дидактичних одиниць:

- текст підручників
- банк тестових завдань

2.2. Питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття:

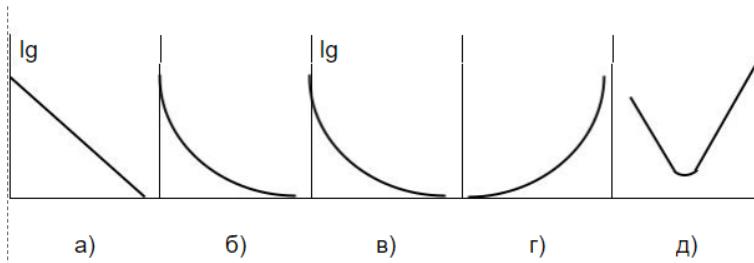
1. Як розраховується кількість речовини у методах кулонометричного титрування?
 - а) по електрохімічному потенціалу речовини, що визначається;
 - б) за обсягом титранта, витраченого на титрування;
 - в) за кількістю електрики, витраченої на електрогенерацію титранта
2. З якою метою при електрохімічному розподілі металів методом електрографіметрії додаються комплексоутворювачі?
 - а) для ефективнішого поділу металів;
 - б) для прискорення процесу електрохімічного виділення металу;
 - в) для запобігання утворенню водню та губчастих опадів;
 - г) для виділення металів, які не відновлюються за звичайних умов
3. З розчину сульфату міді необхідно виділити електролізом 10,0 г міді. Яка кількість електрики та скільки часу для цього знадобиться, якщо електроліз проводився при силі струму 10,0 А?
 - а) $3,04 \cdot 104$ Кл, 0,84 год;
 - б) $3,04 \cdot 104$ Кл. 164;
 - в) $3,04 \cdot 102$ Кл. 0,84 год;
 - г) $2,26 \cdot 104$ Кл. 507с.
4. Які електроди можна використовувати в кулонометрії як робітники?
 - а) металеві електроди першого роду;
 - б) мембрани електроди;
 - в) металеві електроди другого роду;
 - г) інертні електроди.
5. Яку функцію виконує фоновий електроліт в електролітичному осередку?
 - а) електроліт підвищує швидкість основної електрохімічної реакції;
 - б) фоновий електроліт бере участь у електрохімічній реакції на робочому електроді;
 - в) фоновий електроліт підвищує електропровідність розчину та силу струму в ланцюзі;

г) фоновий електроліт усуває міграційний струм.

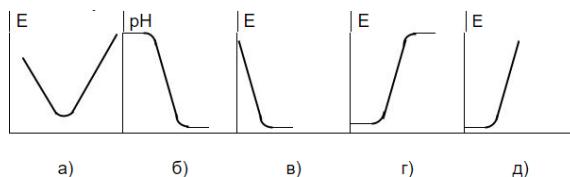
ІІІ. Формування професійних вмінь, навичок:

1.1. зміст завдань

1) Пряма потенціостатична кулонометрія використана для визначення Ag^+ в розчині. Якого виду може бути отримана залежність сили струму електролізу (I) від часу (t), якщо потенціал робочого (ртутного) електрода відповідає площинці граничного струму відновлення іонів Ag^+ до металу?

2) Для визначення хлорид-іонів використано кулонометричне титрування генерованими іонами срібла. Кінцеву точку титрування визначали потенціометрично (індикаторний срібний електрод). Якого виду криві кулонометричного титрування можна отримати?

1.2. рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

№	Основні завдання	Вказівки	Відповіді
1	2	3	4
1	Кулонометричне визначення міді, срібла, зотола, хлоридів.	Фізико-хімічні методи аналізу. Кулонометричне визначення	Аналітична хімія. Підручник для вищих навчальних закладів / А.С. Алємасова, В.М. Зайцев, Л.Я. Єнальєва, Н.Д. Щепіна, С.М. Гождзінський / Під ред. В.М. Зайцева. – Донецьк: ДонНУ, 2009. – 415 с. Інструментальні методи хімічного аналізу [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 161 «Хімічні технології та інженерія» спеціалізації «Хімічні технології

			неорганічних керамічних матеріалів»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Л.М. Спасьонова, В.Ю. Тобілко, I.B. Пилипенко. – Електронні текстові данні (1 файл: 1,85 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 69 с.
--	--	--	--

1.3. Вимоги до результатів роботи, в т.ч. до оформлення: Індивідуальний бланк відповідей на тестові завдання (бланк додається).

IV. Підведення підсумків

У результаті заняття здобувач ознайомився з особливостями кулометричного визначення міді, срібла, зотола, хлоридів та узагальнив інформацію про кулонометричне титрування.

Список рекомендованої літератури

1. Фізико-хімічні методи аналізу: Навчальний посібник / В.К. Зінчук, Г.Д. Левицька, Л.О. Дубенська – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 362 с.
2. Аналітична хімія: підручник для студентів напряму «Фармація» і «Біотехнологія» ВНЗ / Н. К. Федущак, Ю. І. Бідніченко, С. Ю. Крамаренко, В. О. Калібабчук [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 640 с.
3. Державна Фармакопея України: в 3 т. / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Х. : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т. 1. – 1128 с.
4. Державна Фармакопея України: в 3 т. / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Х. : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. – Т. 2. – 724 с.
5. Державна Фармакопея України: в 3 т. / ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». – 2-е вид. – Х. : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. – Т. 3. – 732 с.
6. Аналітична хімія : Якісний та кількісний аналіз; навчальний конспект лекцій / В. В. Болотов, О. М. Свєчнікова, М. Ю. Голік, К. В. Динник, Т. В. Жукова, М. А. Зареченський, О. Г. Кизим, С. В. Колісник, Т. А. Костіна, О. Є. Микитенко,

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Фармація», II рік підготовки докторів філософії, фармацевтичний факультет, Дисципліна: «Інструментальні методи в фармацевтичному аналізі»

ОНМедУ, кафедра фармацевтичної хімії Практичне заняття №8.

- В. П. Мороз, І. Ю. Петухова, Ю. В. Сич, Л. Ю. Клименко; за загальною редакцією проф. Болотова В. В. – Вінниця : Нова книга, 2011. – 424 с.
7. Аналітична хімія : навч. довідк. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Болотов, О. А. Євтіф'єва, Т. В. Жукова, Л. Ю. Клименко, О. Є.Микитенко, В. П. Мороз, І. Ю. Петухова; за заг. ред. В. В. Болотова. – Х.: НФаУ, 2014. – 320 с.
8. Аналітична хімія. Підручник для вищих навчальних закладів / А.С. Алемасова, В.М. Зайцев, Л.Я. Єнальєва, Н.Д. Щепіна, С.М. Гождзінський / Під ред. В.М. Зайцева. – Донецьк: ДонНУ, 2009. – 415 с.
9. Аналітична хімія та інструментальні методи аналізу / В. Малишев, А. Габ, Д. Шахнін. - Університет "Україна", 2018, - 396 с.
10. Аналітична хімія. Задачі та вправи /. М. Бильченко, Р. Пшеничний. – Університетська книга., 2015. – 205 с.
11. Іонний обмін та іонообмінна хроматографія / В. О. Мінаєва. – Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2013. – 128 с

Методична розробка практичного заняття, ОПП «Фармація», II рік підготовки докторів філософії, фармацевтичний факультет, Дисципліна: «Інструментальні методи в фармацевтичному аналізі»